

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กลาโหม, กระทรวง. ยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
2537.

กลุ่มประเทศอาเซียนขัดแย้งเรื่องประมงทางทะเล. สยามรัฐ. (23 มีนาคม 2537) : 14.

การเข้าร่วมอาเซียนของเวียดนาม. สยามจดหมายเหตุ 20 (กรกฎาคม 2538) : 923-925.

ก้าวแรกของอาเซียนต่อความมั่นคงในเอเชีย. ผู้จัดการรายวัน. (20 พฤษภาคม 2536) : 6.

การแข่งขันสร้างสมอวูธในอาเซียน. สยามจดหมายเหตุ. 21 (2539) : 165-166.

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 4. สยามจดหมายเหตุ. 17 (2535) : 251-252.

ไชยวัฒน์ ยนเปี่ยม. การประชุมรัฐมนตรีอาเซียน สยามรัฐ. (20 กรกฎาคม 2537) : 14.

ขัมมิตอาเซียน : ข้อมูลพื้นฐานของอาเซียน. แนวหน้า. (19 กรกฎาคม 2537) : 4.

ญวนเข้าร่วมอาเซียน : ปูทางร่วมองค์กรโลก. สยามรัฐ. (25 กรกฎาคม 2538) : 1, 11.

ธีระ นุชเปี่ยม. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้. ใน เอเชียรายปี. หน้า 38-46. กรุงเทพมหานคร : สถาบัน
เอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ธีระ นุชเปี่ยม. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้. ใน เอเชียรายปี. หน้า 29-44. กรุงเทพมหานคร : สถาบัน
เอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

ธีระ นุชเปี่ยม. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้. ใน เอเชียรายปี. หน้า 32-49. กรุงเทพมหานคร : สถาบัน
เอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

โต๊ะข่าวต่างประเทศ. พม่าเข้าประชุมอาเซียน. **สยามรัฐ**. (24 กรกฎาคม 2537) : 14.

ปฏิญญาการประชุมสุดยอดกรุงเทพ พ.ศ. 2538. **มติชน** (16 ธันวาคม 2538) : 2.

ปรีชาลักษณ์ โทณะวณิก. สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ IMT-GT. **วารสารเศรษฐกิจธนาคารกรุงเทพ**
(มีนาคม 2537) : 6-10.

ปัญหาการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะสแปรตลี **สยามจดหมายเหตุ** 17 (2535) : 1034-1035.

ปัญหาความมั่นคงในเอเชียแปซิฟิก **สยามจดหมายเหตุ** 21 (2539) : 471-472.

มนู วัลยะเพ็ชร. **อาเซียนกับความร่วมมือทางการเมือง เพื่อความมั่นคงของภูมิภาคเอเชีย**
ตะวันออกเฉียงใต้ : วิเคราะห์ตามแนวทางภูมิศาสตร์การเมือง. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2534.

ลิขิต ธีรเวคิน. ASEAN Regional Forum. **วิจัยกร**. (7 พฤษภาคม 2537) : 9.

วงประชุมภูมิภาคอาเซียน : จากข้อเสนอญี่ปุ่นมาเป็นนวัตกรรมอาเซียน. **ผู้จัดการรายวัน**
(21 กรกฎาคม 2537) : 9.

วาทะ 7 ผู้นำว่าด้วยเป้าหมายและทิศทางแห่งอาเซียน. **มติชน**. Z15 ธันวาคม 2538) :

วินิตา ศุกรเสพย์. เขตสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง ทางเลือกของอาเซียน. ใน
วินิตา ศุกรเสพย์ (บรรณาธิการ), **อาเซียนในการเมืองโลก**, หน้า 103-132.
กรุงเทพมหานคร : สถาบันศึกษาความมั่นคงและนานาชาติ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.

วินิตา ศุกรเสพย์. ความร่วมมือทางการเมืองของสมาคมอาเซียน. ใน วินิตา ศุกรเสพย์ (บรรณาธิการ),
อาเซียนในการเมืองโลก, หน้า 103-132. กรุงเทพมหานคร : สถาบันศึกษาความมั่นคง
และนานาชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528

สวนวิจัยเศรษฐกิจ, กรุงเทพฯจำกัด (มหาชน), ธนาคาร. **สู่ทางการค้าการลงทุนของไทยใน
หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ.** (เอกสารอัดสำเนา)

สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ. **กรุงเทพธุรกิจ** (ฉบับพิเศษครบรอบ 6 ปี) : 9.

สุรัชย์ ศิริไกร. ปัญหาหมู่เกาะพาราเซลและสแปรตลีในทะเลจีนใต้. **เอเชียปริทัศน์**, 1 (เมษายน
2536) : 47-64.

อาเซียนกับความรับผิดชอบในปัญหาความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก. **วิจัยกร**
(27 กรกฎาคม 2537) : 3.

อาเซียนเร่งระดมอาวุธรับมือยามมังกรพิโรธ. **ผู้จัดการรายวัน** (29 เมษายน 2539) : 5.

อุกฤษฏ์ บัทมานันท์. อาเซียนในความฝันที่เป็นจริง. **ผู้จัดการรายวัน**. (15 มิถุนายน 2536)
: 33.

อุษา จิรพงศ์. การประชุมสุดยอดทวิภาคี หนทางสู่บูรณาการภูมิภาค. **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,**
2528.

รายการอ้างอิงภาษาอังกฤษ

Alagappa, Muthlah. The US and ASEAN approach to security in southeast asia. in **The ASEAN Reader**. pp. 398-401. Singapore : Institute of Asian Studies, 1992.

Abad, M. C., Jr. Re-engineering ASEAN. **Contemporary Southeast Asia** 3(1996) : 237-274.

Acharya, Amitav. **Regional Approaches to Security in the Third World: Lessons and Prospects**. Occasional Paper no. 15, pp. 1-19. Department of Political Science : National University of Singapore. 1992.

Antolik, Michael. **ASEAN and the diplomacy of accomodation**. New York : East Gate Book, 1990.

Anwar, Dewi Fortuna. Twenty-Five Years of ASEAN Political Cooperation. in Soesastro, Had.i (ed.), **ASEAN in a Changed Regional and International Political Economy**. pp. 108-128. Jakarta : Centre for Strategic and International Studied, 1995.

ASEAN Membership. ASEAN Document no 14, Agenda Item no. 16, on the 27th ASEAN Ministerial Meeting, 1994. (mimeographed)

Ball, Desmond . **Trend and Military Acquisition in the Region : Implications For Security and Prospects for Constraints and Controls**. Paper prepared for Workshop V, The Seventh Asia - Pacific Rountable, ASEAN Institutes of Strategic and International Studies (ASEAN-ISIS), pp. 1-28. Kuala Lumpur, Malaysia, 6-9 June 1993.

Chai-Anan Samudavanija and Sukhumbhand Paribatra. Development for Security, Security for Development: Prospect for Durable Stability in Southeast Asia. in Kusuma Snitwongse and Sukhumbhand Paribatra, (eds.), **Durable Stability in Southeast Asia**, pp. 187-223. Singapore : Singapore University Press, 1987.

Dahl, Arnfinn Jorgensen. **Regional organization and order in south-east asia.** London :
Macmillan Press, 1982.

Deutsch, K. W. and Others. **Politic community and the north atlantic area.** Princeton :
Princeton University Press, 1957.

Deutsch, K. W. The Impacts of Communications upon International Relations Theory. in Said, A. (ed.),
Theory of International Relations: The Crisis of Relevance. New Jersey: Prentice-
Hall, 1968.

Djwandono, J. Soedjati. ASEAN agenda for future. **The Indonesian Quarterly.** 17 (1989) : 8-11.

Dougherty, James E. and Pfaltzgraff, Robert L. Jr. **Contending theories of international
relations,** (2nd Edition) New York : Harper & Row Publisher, 1981.

Fifield, Russel H. **National and Regional Interest in ASEAN : Compettition and
Cooperation in International Politics.** Occasional paper no. 67, pp. 1-81. Singapore :
Institute of Southeast Asian Studies, 1979.

Ghali, Boutros Boutros. **An agenda for peace; preventive diplomacy, peace-making.**
New York : The United Nation, 1992.

Gordon, Bernard K. ASA : Theory and practice in subregional collaboration. in **The dimension of
conflict in Southeast Asia,** pp. 162-187. New Jersey : Prentice-Hall, 1966.

Hamzah, B.A. ASEAN Military Cooperation without Pact or Threat. **Asia Pacific Community**
22 (1983) : 33-43.

Haas, E.B. **Beyond the nation-state.** Stanford : Stanford University Press, 1964.

Hass, Michael. **The Asian way to peace : A story of regional cooperation.** New York : Preager, 1989.

Hagiwara, Yoshiyuki. The formation of ASEAN in **The ASEAN Reader**, pp. 35-37. Singapore : Institute of Asian Studies, 1992.

Hay, Simon. The 1995 ASEAN summit : Scaling a higher peak. **Contemporary Southeast Asia** 18 (December 1996) : 257-266.

Hollingworth, Cleare. **The Nation**, (16 January, 1994) : 6.

Holsti, K. J. **International politics : A framework for analysis.** (6th Edition) New Jersey : Prentice- Hall, 1992.

Hoon, Khaw Guat. The evolution of ASEAN 1967-75, **The ASEAN Reader**, pp. 38-41. Singapore : Institute of Asian Studies, 1992.

Huxley, Tim. ASEAN security cooperation past, present and future. in Allison Broinowski. (ed.), **ASEAN into the 1990**, pp. 83-109. Hong Kong : The Macmillan Press, 1990.

Keohane, R.O. **After hegemony: cooperation and discord in the world political economy.** Princeton : Princeton University Press, 1984.

Kerr, Pauline and Andrew Mack. The Future of Asia-Pacific Security Studies in Australia. in Evan, Paul M. (ed.), **Studying asia pacific security : The future of reseach training and dialogue activities**, pp. 33-68. Indonesia : Centre for Strategic and International Studies, 1994.

Khng, Heng Hiang. Security Studies in Non-ASEAN Southeast Asia. in Evan, Paul M. (ed.), **Studying asia pacific security : The future of reseach training and dialogue activities.** pp. 197-218. Indonesia : Centre for Strategic and International Studies, 1994.

- Klintworth, Gary. **International Herald Tribune.** (11 May 1994) : 6.
- Kraft, Herman J. S. **Securing Studies in ASEAN : Trend in the Post-Cold War Era.** in Evan, Paul M. (ed.), **Studying asia pacific security : The future of reseach training and dialogue activities,** pp. 7-32. Indonesia : Centre for Strategic and International Studies, 1994.
- Kusuma Snitwongse. **Integrating Southeast Asia though an Expanded ASEAN.** Paper presented at the Second International Conference on the ASEAN-EU Relations : Challenges from the Asia-Pacific Region at Chulalongkorn University, February 9, 1995.
- Leifer, Michael. **ASEAN and the security of southeast asia** London : Routledge, 1989.
- Mack, Andrew and Desmond Ball. **The Military Buil-Up in the Asia-Pacific Region : Scope, Causes and Implications for Security.** Working Paper no. 264 Australia : Strategic and Defence Studies Centre 1992.
- McClelland, Charles A. **Theory and the international system.** New York : Macmilland Company, 1966.
- Morrison, Chales and Suhrke, Astri. **Strategies of survival : The foreign policy dilemmas of smaller asian states.** Queensland : University of Queensland, 1987.
- Nation,** (25 Febuary 1993) : 6.
- Okabe, Tatsumi. Primary Character of ASEAN and its international significance. **Twenty years of ASEAN : Its survive and development,** pp. 1-16. Tokyo : The Japan Institute of International Affairs, 1988.
- Okabe, Tatsumi. **Twenty years of ASEAN : Its survive and development.** Tokyo : The Japan Institute of International Affairs, 1988.

Park, Hee Kwon. Multilateral Security Cooperation. *The Pacific Review* 6 (1993) : 251-266.

Rita Patiyasevi. Conflict Resolution in ASEAN. *The Nation*, (5 March 1994) : 5.

Sarasin Viraphol. *The ASEAN: Problems and Prospect in a Changing World*. Bangkok :
Chulalongkorn University, 1976.

Saravanamuttu, Johan. ASEAN security for the 1980s : The case for revitalized ZOPFAN.
Contemporary Southeast Asia, 6 (September 1984)

SIPRI Yearbook 1991 : World Armaments and Disarmament. Stockholm International
Peace Research Institute, Oxford University Press, 1991.

Solidum, Estrella. *Toward a southeast asian community*. Quezon City: University of
Philippines, 1974.

Soon, Lau Teik. ASEAN and the Future of Regionalism. in Soon, Lau Teik. (ed.), **New Direction
in the International Relations of Southeast Asia**. Singapore: Singapore University
Press, 1973.

Sopiee, Noordin. ASEAN and Regional Security. in **ASEAN Reader**. pp. 391-397. Singapore :
Institute of Asian Studies, 1992.

Strait Times. (8 July 1993) : 14.

Straits Times. (20 July 1993) : 1.

Straits Times. (25 July 1993) : 23.

Suh, Mark B. **The Association of Southeast Asian Nations : Regional cooperation in the ascendent ?** Berlin : Forschungs Gebiets Schwerpunkt Aussenpolitic. 1982.

Suhkumbhand Paribatra. **From ASEAN Six to ASEAN Ten : Issues and Prospect. Contemporary Southeast Asia.** 3 (1994) : 243-258.

Swinnerton, Russ. **Enhancing Maritime Security and CBMs in Asia-Pacific : The Way Forward : Problems and Prospects in Southeast Asia.** Paper presented on 4th Asia - Pacific Dialogue on Maritime Security and Confidence Building Measures, Nakorn Pathom, 7-9 August 1994. (mimeographed)

Taylor, Parick E. **Bangkok Post.** (6 October 1993) : 1-2.

Ten years ASEAN. Jakarta : ASEAN Secretariat, 1978.

Thambipilai, Pushpa. **Prospect for southeast asian regional cooperation : Lesson from ASEAN. Contemporary Southeast Asia** 8 (March 1987) : 320-334.

Tow, William T. **Contending Security Approaches in the Asia-Pacific Region. Security Studies** 1 (1993) : 75-116.

Vinita Sukrasep. **ASEAN in international relations.** Bangkok : Institute of Security and International Studies, Chulalongkorn University, 1989.

Wanadi, Jusuf. **Peace and Security in Southeast Asia. Indonesian Quarterly.** 19 (1991) : 313-325.

Wilson, Dick. **The Neutralization of Southeast Asia.** New York : Preager Publishers, 1975.

United Nation. **The United Nation versus the arms race.** New York : Department of Information, 1980.

Vinita Sukrasep. **ASEAN in International Relations** Bangkok : Institute of Security and international Studies Chulalongkorn University, 1989.

การคำนวณ

ภาคผนวก ก.

ปฏิญญาสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

รัฐมนตรี เปรซีเดียมฝ่ายการเมือง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศฟิลิปปินส์ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศสิงคโปร์ และรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศไทย

ระลึกว่า มีผลประโยชน์และปัญหาร่วมกันอยู่ในบรรดาประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเชื่อมั่นว่ามีความจำเป็นที่จะกระชับเกลียวสัมพันธ์ของความเป็นปึกแผ่น และร่วมมือในส่วนภูมิภาคให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ปรารถนา ที่จะก่อตั้งรากฐานอันมั่นคง เพื่อกระทำการร่วมกันในอันที่จะส่งเสริมความร่วมมือ ส่วนภูมิภาคในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยเจตนารมณ์แห่งความเสมอภาค และความร่วมมือร่วมใจ และโดยปรารถนานั้นก็จะช่วยให้มีสันติภาพ ความก้าวหน้า และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค

ตระหนักว่า ในโลกที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันยิ่งขึ้นนี้ อุดมการณ์อันพึงเกิดขึ้นเพื่อสันติภาพ เสรีภาพ ความยุติธรรมทางสังคมและความผาสุกในทางเศรษฐกิจจะบรรลุผลอย่างดียิ่งได้ ก็โดยการเสริมสร้าง ความเข้าใจอันดี ความเป็นเพื่อนบ้านที่ดี และความร่วมมืออย่างจริงจังในบรรดาประเทศในภูมิภาค ซึ่งมี สายสัมพันธ์ในทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมต่อกันอยู่แล้ว

พิจารณาเห็นว่า ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความรับผิดชอบร่วมกันในอันดับแรกที่จะ สร้างเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมส่วนภูมิภาคให้มั่นคง และจักประกันให้การพัฒนาประเทศ ดำเนินการไปโดยสันติและก้าวหน้า และเห็นว่าประเทศเหล่านี้มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะให้เสถียรภาพ และความมั่นคงของตนพ้นจากการแทรกแซงจากภายนอกไม่ว่าในรูปแบบหรือลักษณะใด ทั้งนี้เพื่อจะ รักษาไว้ซึ่งลักษณะความเป็นชาติของแต่ละประเทศตามอุดมการณ์และความมุ่งปรารถนาของ ประชาชนของตน

ยืนยันว่า ฐานทัพต่างชาติทั้งหมดมีอยู่เป็นการชั่วคราว และคงอยู่ได้ก็โดยการเห็นพ้องที่แสดงออกอย่างชัดแจ้งของประเทศที่เกี่ยวข้องเท่านั้น และมีได้มุ่งหมายที่จะให้ใช้ทั้งในทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อบ่อนทำลายเอกราชของชาติ และอิสรภาพของรัฐในอาณาบริเวณนั้น หรือทำให้กระบวนการการพัฒนาประเทศต้องเสื่อมเสียผันแปรไป จึงประกาศ ณ ที่นี้ว่า

ประการที่หนึ่ง ให้ก่อตั้งสมาคมสำหรับความร่วมมือส่วนภูมิภาคระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เรียกว่า สมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ประการที่สอง จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของสมาคมคือ

1. เพื่อเร่งรัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม และการพัฒนาทางวัฒนธรรมในภูมิภาค โดยมีความเพียรพยายามร่วมกัน ด้วยเจตนารมณ์แห่งความเสมอภาคและความร่วมมือร่วมใจ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างรากฐานสำหรับประชาคมประชาชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นประชาคมที่มีความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุข
2. เพื่อส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยเคารพอย่างแน่วแน่ในความ ยุติธรรม และหลักแห่งเนติธรรม ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างบรรดาประเทศในภูมิภาค และยึดมั่นในหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ
3. เพื่อส่งเสริมให้มีความร่วมมือกันอย่างจริงจัง และความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีผลประโยชน์ร่วมกันในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และการบริหาร
4. เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องของการฝึกอบรม การวิจัยในด้านการศึกษา วิชาชีพ วิชาการ และการบริหาร
5. เพื่อร่วมมือให้ได้ประโยชน์มากขึ้นในด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม การขยายการค้าระหว่างกัน รวมทั้งการศึกษาปัญหาการค้าโภคภัณฑ์ระหว่างประเทศ การปรับปรุงระบบการขนส่งและสมาคมระหว่างกัน ตลอดจนการยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนของตน
6. เพื่อส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7. เพื่ออํารงไว้ซึ่งความร่วมมืออย่างใกล้ชิดและมีคุณประโยชน์กับองค์การระหว่างประเทศ และองค์การส่วนภูมิภาคที่มีความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน รวมทั้งเพื่อสำรวจหาช่องทางที่จะให้มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นในกลุ่มประเทศสมาชิก

ประการที่สาม เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงได้จัดตั้งกลไกดังต่อไปนี้

1. การประชุมประจำปีของรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ ซึ่งจะหมุนเวียนกันไป และเรียกว่าการประชุมรัฐมนตรีสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การประชุมพิเศษของรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศอาจมีขึ้นตามความจำเป็น

2. คณะกรรมการประจำ โดยมีรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศของประเทศเจ้าภาพ หรือผู้แทนเป็นประธาน และมีสมาชิกประกอบด้วยเอกอัครราชทูตของประเทศสมาชิกอื่นที่ประจำอยู่ในประเทศนั้นเป็นผู้ดำเนินการของสมาคมในระยะเวลาระหว่างการประชุมรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศแต่ละครั้ง

3. คณะกรรมการเฉพาะเรื่องและคณะกรรมการถาวรประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ และ เจ้าหน้าที่ในแต่ละเรื่อง

4. สำนักเลขาธิการแห่งชาติในแต่ละประเทศสมาชิก เพื่อดำเนินงานของสมาคมในนามของประเทศนั้น และเพื่อให้บริการแก่การประชุมประจำปี หรือการประชุมพิเศษของรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ คณะกรรมการประจำและคณะกรรมการอื่นๆ ซึ่งจัดตั้งขึ้นภายหลัง

ประการที่สี่ สมาคมจะเปิดให้รัฐทั้งหมดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งยอมรับจุดหมายหลักการ และวัตถุประสงค์ดังกล่าวเข้าร่วมด้วย

ประการที่ห้า สมาคมเป็นสัญลักษณ์ของความตั้งใจร่วมกันของประชาชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในอันที่จะสมานสัมพันธ์อันที่มิตร ความร่วมมือ ความเพียรพยายาม และการเสียสละเพื่อให้ประชาชนของตนและอนุชนได้รับประสพพรแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเจริญรุ่งเรือง

จัดทำขึ้น ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1967

อินโดนีเซีย	(ลงนาม)	..... อาดัม มาลิก รัฐมนตรีเปรซิเดียมฝ่ายการเมือง/ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ
มาเลเซีย	(ลงนาม)	..... ตุนอับดุล ราซัค รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกลาโหม/ รัฐมนตรีว่าการพัฒนาการแห่งชาติ
ฟิลิปปินส์	(ลงนาม)	..... นาริซโซ รามอส รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ
สิงคโปร์	(ลงนาม)	..... เอส. ราชารัตนัม รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ
ไทย	(ลงนาม)	..... ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ

ภาคผนวก ข.

ปฏิญญา

ว่าด้วยการกำหนดให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
เป็นเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง

เรา รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศของอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และผู้แทนพิเศษ คณะปฏิวัติแห่งประเทศไทยเชื่อมั่น ในคุณค่าของความร่วมมือส่วนภูมิภาค ซึ่งได้ชักนำให้ประเทศของ เราร่วมมือกันในกิจการด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ภายในสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ปรารถนา จะให้มีความผ่อนคลายความตึงเครียดระหว่างประเทศ และที่จะให้บรรลุถึงซึ่ง สันติภาพ ที่ยั่งยืนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ซาบซึ่ง ในจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์อันทรงคุณค่าของสหประชาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักการที่เกี่ยวกับการให้ความเคารพต่ออธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐทั้งหลาย การละเว้น จากการคุกคามหรือการใช้กำลัง การยุติข้อพิพาทระหว่างประเทศโดยสันติวิธี การมีสิทธิเท่าเทียมกัน และสิทธิในการกำหนดใจตนเอง และการไม่แทรกแซงต่อกิจการภายในของรัฐอื่น

เชื่อ ในคุณค่าที่ยังคงมีอยู่ของ “ปฏิญญาว่าด้วยการส่งเสริมสันติภาพของโลก และความร่วมมือระหว่างกันในโลก” ของการประชุม ณ เมืองบันดุง ปี ค.ศ. 1955 ซึ่งได้กำหนดหลักการเพื่อให้รัฐต่างๆ อยู่ร่วมกันโดยสันติไว้ด้วย

รับรอง สิทธิของทุกรัฐไม่ว่าใหญ่หรือเล็กที่จะดำรงตนโดยปราศจากการแทรกแซงจากภายนอก ต่อกิจการภายในของตน เพราะการแทรกแซงดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อเสรีภาพ เอกกราช และบูรณภาพของรัฐนั้นๆ

อุทิศตน ให้แก่การธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสรีภาพ และเอกกราชสมบูรณ์ของรัฐต่างๆ ร่วมมือกับทุก ชาติที่รักสันติภาพ ทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกภูมิภาคนี้เพื่อที่จะส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ และ ความสมานฉันท์แห่งโลก

ตระหนัก ถึงแนวโน้มสำคัญที่จะนำไปสู่การสถาปนาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ ดังที่ปรากฏใน “สนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามอาวุธนิวเคลียร์ในลาตินอเมริกา” และปฏิญญากรุงลู่ซากา ที่ประกาศให้แอฟริกาเป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ ด้วยความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมสันติภาพ และความมั่นคงของโลก โดยการลดอาณาบริเวณของความขัดแย้งและความตึงเครียดระหว่างประเทศลง

ย้ายยืนยันทันทีถึงข้อผูกพันที่เรามีต่อหลักการที่ปรากฏใน “ปฏิญญากรุงเทพฯ” ซึ่งได้สถาปนาสมาคมอาเซียนขึ้นในปี ค.ศ. 1967 อันมีข้อความว่า “กลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ต่างก็มีความรับผิดชอบเบื้องต้นร่วมกันในการเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาค และในการให้มีการพัฒนาประเทศโดยสันติ และรุดหน้าบรรดากลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มุ่งมั่นที่จะค้าประกันเสถียรภาพ และความมั่นคงของตนให้ปลอดจากการแทรกแซงจากภายนอกไม่ว่าในรูปหรือลักษณะใด เพื่อที่จะธำรงรักษาไว้ซึ่งลักษณะประจำชาติ อันเป็นไปตามอุดมการณ์และความมุ่งมาดปรารถนาของประชาชนของประเทศเหล่านั้น”

เห็นพ้องกันว่า การให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นกลางนั้น เป็นวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนา และเห็นว่าเราควรแสวงหาลู่ทางและวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะทำให้ความปรารถนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นกลางได้เป็นจริงขึ้นแนใจว่า เวลานี้เป็นโอกาสที่เหมาะสมแล้วสำหรับการดำเนินการร่วมกัน เพื่อแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แจ้ง ถึงความปรารถนาอันแรงกล้าของประชาชนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่จะรักษาภาวะของสันติภาพและเสถียรภาพไว้ อันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเอกราชและความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมของตน

จึงขอแถลงไว้ ณ ที่นี้ว่า

1) อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย มีความมุ่งมั่นที่จะพยายามดำเนินการที่จำเป็นในขั้นต้น เพื่อให้ได้มาซึ่งการรับรอง และการเคารพต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่าเป็นเขตสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง ปลอดจากการแทรกแซงจากภายนอก ไม่ว่าจะในรูปแบบหรือลักษณะใด

2) ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ควรใช้ความพยายามอย่างพร้อมเพรียงกัน เพื่อขยายขอบเขตแห่งการร่วมมือระหว่างกัน อันจะเป็นการเกื้อกูลต่อกำลังและความเป็นปึกแผ่นของตน และต่อสัมพันธภาพอันใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างกัน

ประกาศ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ในวันเสาร์ที่ 27 พฤศจิกายน ค.ศ. 1971

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (ลงนาม) .....

อาดัม มาลิก รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ

มาเลเซีย (ลงนาม) .....

ตุนอับดุล ราซัค บิน ฮุสเซน นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี
ว่าการต่างประเทศ

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (ลงนาม) .....

คาร์ลอส พี. โรมิวโล รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ

สาธารณรัฐสิงคโปร์ (ลงนาม) .....

เอส. ราซาร์ตัม รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ

ไทย (ลงนาม) .....

ถนัด คอมันตร์ ผู้แทนพิเศษของคณะปฏิวัติ

ภาคผนวก ค.

ปฏิญญาความสามานฉันท์แห่งอาเซียน

ความผูกพันที่มีอยู่ร่วมกันในระหว่างบรรดาประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติ
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย นายกรัฐมนตรีแห่งมาเลเซีย
ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ และนาย
กรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย

ยืนยัน ถึงพันธกรณีต่อปฏิญญาแห่งเมืองบันดุง กรุงเทพฯ และกรุงกัวลาลัมเปอร์ กับกฎบัตร
สหประชาชาติ

เพียรพยายาม ที่จะส่งเสริมสันติภาพ ความก้าวหน้า ความไพบูลย์ และสวัสดิภาพของ
ประชาชนในประเทศสมาชิก

รับรอง ที่จะให้ความสำเร็จของอาเซียนมั่นคงขึ้น และขยายความร่วมมือของอาเซียน ในด้าน
เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง

จึงขอประกาศว่า ความร่วมมือของอาเซียน นอกจากประการอื่นๆแล้ว จะคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย
และหลักการแสวงหาเสถียรภาพทางการเมือง ดังต่อไปนี้

1. เสถียรภาพของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. ประเทศสมาชิกโดยเอกเทศ หรือโดยร่วมมือกันจะดำเนินการอย่างแข็งขันเพื่อสร้างเขต
สันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลางโดยเร็ว
3. การขจัดความยากจน ความหิวกระหาย โรคภัยไข้เจ็บ และการไม่รู้หนังสือ เป็นความกังวล
เบื้องต้นของประเทศสมาชิก ด้วยเหตุนี้ประเทศสมาชิกจะเพิ่มความร่วมมือในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคม โดยเน้นหนักไปในด้านการส่งเสริมความยุติธรรมของสังคม และการปรับปรุงระดับความเป็น
อยู่ของประชาชน

4. ความหายนะโดยธรรมชาติ และความหายนะอย่างใหญ่หลวงอื่น เป็นการถ่วงความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศสมาชิก ประเทศสมาชิกจะให้ความช่วยเหลือเพื่อปลดปล่อยทุกข์ของประเทศสมาชิกอื่นตามกำลังความสามารถของตน

5. สำหรับแผนการพัฒนาชาติและภูมิภาค ประเทศสมาชิกจะดำเนินการร่วมกันในการใช้ทรัพยากรที่อยู่ในอาเซียนอย่างเต็มที่ เพื่อขยายการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจในประเทศสมาชิก

6. ด้วยเจตนารมณ์แห่งความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน ประเทศสมาชิกจะใช้วิถีทางโดยสันติวิธี เพื่อระงับความขัดแย้งภายในภูมิภาค

7. ประเทศสมาชิกจะพยายามโดยเอกเทศและโดยการร่วมมือกัน สร้างสภาวะที่จะนำไปสู่การส่งเสริมความร่วมมือ โดยสันติระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนพื้นฐานแห่งความเคารพซึ่งกันและกัน และการมีผลประโยชน์ร่วมกัน

8. ประเทศสมาชิกจะร่วมกันพัฒนาอย่างแข็งขันเพื่อให้เกิดความตื่นตัวในการมีเอกลักษณ์ในภูมิภาค และจะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้ประชาคมอาเซียนแข็งแกร่ง ได้รับการนับถือจากทุกฝ่าย และความเคารพจากทุกประเทศบนพื้นฐานแห่งความสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ตามหลักการแห่งการกำหนด เจตจำนงของตนเอง ความเสมอภาคกันในอธิปไตย และการไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกันและรับว่า โครงการต่อไปนี้เป็นโครงสร้างความร่วมมือของอาเซียน

ก. การเมือง

1. มีการประชุมหัวหน้าคณะรัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียนตามความจำเป็น
2. การลงนามในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
3. การระงับกรณีพิพาทภายในภูมิภาคโดยสันติวิธีโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. การพิจารณาอย่างรอบคอบในการดำเนินงานขั้นต้นเพื่อรับรองเขตสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลางเมื่อเป็นไปได้

5. ปรับปรุงกลไกของอาเซียนเพื่อกระชับความร่วมมือทางการเมือง

6. การศึกษาวิธีการพัฒนาความร่วมมือเกี่ยวกับการศาล รวมทั้งการที่จะจัดทำสนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนของอาเซียน

7. การเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นทางการเมืองโดยส่งเสริมความสมานฉันท์ในทัศนะ การประสานท่าทีและการกระทำร่วมกันหากเป็นไปได้ และเป็นที่ยอมรับ

ข. เศรษฐกิจ

1. การร่วมมือทางด้านผลิตภัณฑ์ขั้นมูลฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารและพลังงาน

1.1 ประเทศสมาชิกจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยจะเสนอให้กับประเทศสมาชิกตามความต้องการของแต่ละประเทศก่อนในสภาวะมีวิกฤตการณ์ และจะมีสิทธิได้รับสินค้าออกประเภทผลิตภัณฑ์ขั้นมูลฐานก่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารและพลังงาน

1.2 ประเทศสมาชิกจะร่วมมือในการผลิตผลิตภัณฑ์ขั้นมูลฐานด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารและพลังงานในแต่ละประเทศสมาชิกของภูมิภาค

2. ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม

2.1 ประเทศสมาชิกจะร่วมมือกันสร้างโรงงานอุตสาหกรรมอาเซียนขนาดใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการด้านผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นในภูมิภาค

2.2 โครงการซึ่งใช้วัตถุดิบได้ในประเทศสมาชิก เพื่อช่วยเพิ่มการผลิตอาหารเพิ่ม หรือสงวนการหาเงินตราต่างประเทศ และก่อให้เกิดอาชีพการงานจะได้รับสิทธิก่อน

3. ความร่วมมือทางการค้า

3.1 ประเทศสมาชิกจะร่วมมือกันในการค้า เพื่อส่งเสริมการพัฒนา และความเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์ และการค้าใหม่ๆ กับเพื่อปรับปรุงโครงสร้างด้านการค้าของสมาชิกแต่ละประเทศ และระหว่างบรรดาประเทศอาเซียนที่จะนำไปสู่การพัฒนาอื่นๆ กับเพื่อป้องกันและเพื่อเพิ่มเงินตราต่างประเทศและทุนสำรอง

3.2 ประเทศสมาชิกจะมุ่งทำการค้าแบบให้สิทธิพิเศษในระยะยาว บนพื้นฐานซึ่งถือว่าสมควรไม่ว่าเวลาใด โดยเฉพาะการเจรจาภายใต้การเห็นชอบโดยเอกฉันท์ของประเทศสมาชิก

3.3 การขยายการค้าระหว่างบรรดาประเทศภาคีจะสะดวกขึ้น โดยการร่วมมือในผลิตภัณฑ์ขั้นมูลฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารและพลังงาน กับความร่วมมือในโครงการทางอุตสาหกรรมของอาเซียน

3.4 ประเทศสมาชิกจะเร่งความพยายามร่วมกันที่จะหาตลาดนอกอาเซียน สำหรับวัตถุดิบและผลผลิตสำเร็จรูป โดยกำจัดอุปสรรคทางการค้าทั้งหมดในประเทศเหล่านั้น กับการพัฒนาการใช้ผลผลิตเหล่านั้นในทางใหม่ๆ และโดยการใช้วิธีการ และการดำเนินการร่วมกันในการติดต่อกับกลุ่มภูมิภาค และมหาอำนาจในทางเศรษฐกิจแต่ละประเทศ

3.5 ความพยายามเช่นที่ว่านั้น จะนำไปสู่ความร่วมมือด้านเทคโนโลยี และกรรมวิธีในการผลิต เพื่อเพิ่มผลผลิตและปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตที่ส่งเป็นสินค้าออก รวมทั้งพัฒนาผลผลิตใหม่ๆ สำหรับส่งไปจำหน่ายต่างประเทศหลายๆชนิดด้วย

4. วิธีการร่วมกันในปัญหาผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ และปัญหาเศรษฐกิจอื่นๆของโลก

4.1 หลักการความร่วมมือทางการค้าของอาเซียนจะปรากฏเป็นมูลฐานแรกในการใช้วิธีการร่วมกัน เพื่อหาหนทางแก้ปัญหาคู่แข่งระหว่างประเทศ และปัญหาเศรษฐกิจอื่นๆของโลกด้วย อาทิเช่น การปฏิรูประบบการค้าระหว่างประเทศ ระบบเงินตราระหว่างประเทศ และและการถ่ายเททรัพยากรที่แท้จริงในสหประชาชาติ และสถานานาชาติอื่นๆ เพื่อช่วยสร้างแบบแผนทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศใหม่

4.2 ประเทศสมาชิกจะให้ความสนใจระดับแรกกับการสร้างเสถียรภาพ และการเพิ่ม รายได้สินค้าออก สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ประเทศสมาชิกเป็นผู้ผลิตและส่งไปจำหน่าย

5. กลไกทางด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

จะจัดให้มีการประชุมในระบับรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องทางเศรษฐกิจอย่างสม่ำเสมอหรือตามความจำเป็นเพื่อ

5.1 จัดทำข้อเสนอแนะให้รัฐบาลของประเทศสมาชิกพิจารณาหาทางกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน

5.2 ทบทวนการประสานงานและดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการ และโครงการทางด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนที่ได้ตกลงกันได้

5.3 แลกเปลี่ยนทัศนคติและปรึกษาหารือในเรื่องแผน และนโยบายแห่งชาติเพื่อประสานการพัฒนาในภูมิภาค และ

5.4 ทำหน้าที่อื่นๆ ตามที่รัฐบาลของประเทศสมาชิกตกลงกันได้

ค. สังคม

1. ส่งเสริมความร่วมมือในด้านการพัฒนาสังคม โดยเน้นถึงความอยู่ดีกินดีของกลุ่มชนที่มีรายได้ต่ำ และพลเมืองในชนบทด้วยการขยายโอกาสให้คนเหล่านี้มีงานที่มีคุณภาพในจำนวนที่มากเพียงพอ

2. ส่งเสริมให้กลุ่มชนของอาเซียนจากทุกส่วนและทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงและเยาวชนมีส่วนร่วมในความพยายามพัฒนา

3. ทวีและขยายความร่วมมือที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อเผชิญกับปัญหาพลเมืองเพิ่มในแถบอาเซียน และร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศที่เหมาะสมเพื่อวางแผนใหม่ๆ ในโอกาสซึ่งเป็นไปได้

4. ทวีความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก องค์การระหว่างประเทศสมาชิก และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและปราบปรามการใช้และการค้ายาเสพติดที่ผิดกฎหมาย

ง. วัฒนธรรมและข่าวสาร

1. นำเอาการศึกษาเกี่ยวกับสมาคมอาเซียน ประเทศสมาชิก และภาษาประจำชาติของประเทศสมาชิกเข้าไปในหลักสูตรโรงเรียน และสถานศึกษาในประเทศสมาชิกอาเซียน

2. สนับสนุนนักศึกษา นักเขียน จิตรกร และผู้แทนสื่อมวลชนให้สามารถแสดงบทบาทอย่างแข็งขันในการสนับสนุนให้เกิดความรู้สึกถึงการมีเอกลักษณ์ และมีตรรกภาพในภูมิภาค

3. ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเพิ่มเติมความร่วมมือระหว่างบรรดาสถาบันแห่งชาติ

จ. ความมั่นคง

การดำเนินความร่วมมือบนพื้นฐานที่มิใช่อาเซียนระหว่างสมาชิกในเรื่องความมั่นคงต่อไป ตามความจำเป็นและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก

ฉ. การปรับปรุงกลไกของอาเซียน

1. ลงนามความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียน

2. ทบทวนโครงสร้างของสมาคมเป็นระยะๆ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ

3. ศึกษาความปรารถนาของโครงสร้างธรรมนูญฉบับใหม่ของอาเซียน

ประกาศ ณ เมืองเดนปาร์ชา บาทลี อินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1976

- สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย .....
 (ประธานาธิบดี ซูฮาร์โต)
- สำหรับรัฐบาลแห่งมาเลเซีย .....
 (นายกรัฐมนตรี ดาตุค ฮุสเซน ออน)
- สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ .....
 (ประธานาธิบดี เฟอร์ดินันด์ อี มาร์กอส)
- สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ .....
 (นายกรัฐมนตรี ลี กวน ยิว)
- สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย .....
 (นายกรัฐมนตรี ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช)

ภาคผนวก ง.

สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

คำปรารภ

อัครราชทูตผู้ทำสัญญามีความสำนึก ในความผูกพันที่อยู่ในทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และวัฒนธรรม ซึ่งได้ผูกพันประชาชนของตนไว้ด้วยกันมีความห่วงใย ที่จะส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยยึดถือการเคารพความยุติธรรมและหลักเกณฑ์แห่งกฎหมาย และโดยเพิ่มพูนหลักอันเข้มแข็งของภูมิภาคในความสัมพันธ์ของตน

โดยปรารถนา ที่จะเพิ่มพูนสันติภาพ มิตรภาพ และความร่วมมือกันในเรื่องใดๆ ที่กระทบกระเทือนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ หลักการสิบประการซึ่งได้รับเอาในการประชุมเอเชีย-แอฟริกา ณ เมืองบันดุง เมื่อวันที่ 15 เมษายน ค.ศ. 1955 ปฏิญญาแห่งสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งได้ลงนาม ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1967 และปฏิญญาซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน ค.ศ. 1971 มีความเชื่อมั่นว่า การระงับข้อขัดแย้ง หรือกรณีพิพาทระหว่างประเทศของตนจะต้องกำหนดให้เป็นระเบียบ โดยกระบวนการที่มีเหตุผล มีประสิทธิผล และมีความยืดหยุ่นเพียงพอ โดยเลี้ยงที่จะใช้ทำในทางปฏิเสศใดๆ ซึ่งอาจจะเป็นอันตราย หรือเป็นการขัดขวางต่อความร่วมมือกัน โดยเชื่อในความจำเป็นที่จะต้องมีความร่วมมือกับบรรดาประชาชาติที่รักสันติทั้งปวง ทั้งภายในและภายนอกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการช่วยส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ และความสมัคคีปรองมอดกันของโลก จึงตกลงอย่างแน่วแน่ที่จะกระทำสนธิสัญญามิตรภาพ และความร่วมมือดังต่อไปนี้

บทที่ 1

ความมุ่งประสงค์และหลักการ

ข้อ 1 ความมุ่งประสงค์แห่งสนธิสัญญานี้ได้แก่การที่จะส่งเสริมสันติภาพนิรันดร มิตรภาพ และความร่วมมือกันตลอดกาลระหว่างประชาชนของตน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้มแข็งเป็นปึกแผ่น และมีสัมพันธภาพอันใกล้ชิดยิ่งขึ้น

ข้อ 2 ในความสัมพันธ์ระหว่างกัน อัครภาคีผู้ทำสัญญาจักรับเอาหลักการขั้นมูลฐานดังต่อไปนี้ เป็นแนวทางคือ

1. การเคารพซึ่งกันและกันในเอกราชอธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพแห่งดินแดน และเอกลักษณ์แห่งชาติของประชาชาติทั้งปวง
2. สิทธิของทุกรัฐที่จะนำความเป็นอยู่ของชาติตนให้ปลอดภัยจากการแทรกแซง การบ่อนทำลาย หรือการขู่บังคับจากภายนอก
3. การไม่แทรกแซงในกิจการภายในซึ่งกันและกัน
4. การระงับข้อขัดแย้ง หรือกรณีพิพาทโดยสันติวิธี
5. การเลิกคุกคามหรือการใช้กำลัง
6. ความร่วมมือระหว่างอัครภาคีด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

มิตรภาพ

ข้อ 3 โดยอนุวัติตามความมุ่งประสงค์แห่งสนธิสัญญานี้ อัครภาคีผู้ทำสัญญาจักพยายามพัฒนา และกระชับความผูกพันในความเป็นมิตรต่อกันตามประเพณี วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ความเป็นเพื่อนบ้านที่ดี และความร่วมมือกัน ซึ่งผูกพันตนไว้ด้วยกัน และจะปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามข้อผูกพันที่รับว่าจะปฏิบัติตามสนธิสัญญานี้โดยสุจริต เพื่อที่จะส่งเสริมความเข้าใจระหว่างกันให้ใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น อัครภาคีผู้ทำสัญญาจักสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่การติดต่อ และความเกี่ยวพันระหว่างประชาชนของตน

บทที่ 3

ความร่วมมือ

ข้อ 4 อัครราชทูตผู้ทำสัญญาจักส่งเสริมให้มีความร่วมมือกันอย่างจริงจังในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และการบริหาร กับทั้งในเรื่องใดๆอันเกี่ยวกับอุดมคติ และ ปรารถนาความร่วมมือกันเกี่ยวกับสันติภาพ และเสถียรภาพระหว่างประเทศในภูมิภาค และเรื่องอื่นๆทั้งปวงอันเป็น ประโยชน์ร่วมกัน

ข้อ 5 โดยอนุวัติตามข้อ 4 อัครราชทูตผู้ทำสัญญาจักใช้ความพยายามมากที่สุด ทั้งที่เป็นการ หลายฝ่าย และสองฝ่ายตามมูลฐานแห่งความเสมอภาค การไม่เลือกปฏิบัติ และเกิดคุณประโยชน์แก่กัน และกัน

ข้อ 6 อัครราชทูตผู้ทำสัญญาจักร่วมมือกันเพื่อเร่งรัดให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจใน ภูมิภาค เพื่อที่จะเสริมสร้างรากฐานของประชาคม ของประชาชาติให้มีความไพบุลย์ และมีสันติภาพใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อจุดมุ่งหมายนี้ อัครราชทูตผู้ทำสัญญาจักส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากการ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมให้มากยิ่งขึ้น ให้มีการขยายตัวทางด้านการค้า และปรับปรุงพื้นฐานทาง เศรษฐกิจให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์ซึ่งกันและกันของประชาชนของตน ในการนี้ อัครราชทูตผู้ทำสัญญาจัก ค้นหานหนทางทั้งปวงสืบไป เพื่อความร่วมมืออย่างใกล้ชิด และอำนวยความสะดวกกับรัฐอื่นๆ ทั้งกับองค์การ ระหว่างประเทศ และองค์การส่วนภูมิภาคซึ่งอยู่ภายนอกภูมิภาคนี้ด้วย

ข้อ 7 อัครราชทูตผู้ทำสัญญาจักขยายความร่วมมือในทางเศรษฐกิจ เพื่อให้บรรลุถึงความยุติ ธรรมทางสังคม และเพื่อยกมาตรฐานการครองชีพของประชาชนในภูมิภาค เพื่อความมุ่งประสงค์นี้ จัก รับเอายุทธศาสตร์ที่เหมาะสมของภูมิภาค เพื่อพัฒนาการทางเศรษฐกิจ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ข้อ 8 อัครราชทูตผู้ทำสัญญาจักพยายามให้บรรลุถึงความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดที่สุด และจัก หาทางให้ความช่วยเหลือแก่กันและกัน ในรูปของการให้ความสะดวกเกี่ยวกับการฝึกอบรม และการวิจัย ในด้านสังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และการบริหาร

ข้อ 9 อัครภาคีผู้ทำสัญญาจักพยายามสนับสนุนให้มีความร่วมมือกันยิ่งขึ้น เพื่อช่วยส่งเสริมอุดมการณ์แห่งสันติภาพ ความสมัครสมานและเสถียรภาพในภูมิภาค เพื่อจุดมุ่งหมายนี้ อัครภาคีผู้ทำสัญญาจักดำรงไว้ซึ่งการติดต่อ และการปรึกษาหารือกันเป็นประจำในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการระหว่างประเทศ และเกี่ยวกับภูมิภาคเพื่อประสานทัศนคติ การกระทำ และนโยบายของตนเข้าไว้ด้วยกัน

ข้อ 10 อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายจักไม่เข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าในรูปแบบหรือลักษณะใดๆ ในกิจกรรมซึ่งจะก่อให้เกิดการคุกคามต่อเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ อธิปไตย หรือบูรณภาพแห่งดินแดนของอัครภาคีผู้ทำสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อ 11 อัครภาคีผู้ทำสัญญาจักพยายามเสริมสร้างพลังอันเข้มแข็งของชาติของตนแต่ละฝ่าย ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม กับทั้งความมั่นคงให้สอดคล้องกับอุดมคติ และปณิธานของแต่ละฝ่าย เพื่อให้ปลอดจากการแทรกแซงจากภายนอก และปลอดจากกิจกรรมในทางบ่อนทำลายภายใน เพื่อรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์แห่งชาติของแต่ละฝ่าย

ข้อ 12 ในความพยายามที่จะบรรลุถึงความไพบูรณ์ และความมั่นคงในภูมิภาค อัครภาคีผู้ทำสัญญาจักพยายามร่วมมือกันในทุกๆ ด้าน เพื่อส่งเสริมพลังอันเข้มแข็งของภูมิภาค ตามมูลฐานแห่งหลักการว่าด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง การพึ่งตนเอง การเคารพซึ่งกันและกัน ความร่วมมือและความเป็นปึกแผ่น ซึ่งจะสร้างรากฐานความแข็งแกร่ง และความมั่นคงให้แก่ประชาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

บทที่ 4

การระงับกรณีพิพาทโดยสันติ

ข้อ 13 อัครภาคีผู้ทำสัญญาจักมีความมุ่งมั่นและความสุจริตใจที่จะป้องกันมิให้เกิดกรณีพิพาทขึ้นได้ ในกรณีที่กรณีพิพาทในเรื่องที่กระทบกระเทือนต่อตนโดยตรงเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีพิพาทที่น่าจะก่อให้เกิดความระส่ำระสายต่อสันติภาพ และความสมัครสมานในภูมิภาค อัครภาคีผู้ทำสัญญาจักต้องละเว้นจากการคุกคามหรือใช้กำลัง และในทุกขณะ จักระงับกรณีพิพาทระหว่างกันเช่นว่านั้นด้วยการเจรจากันอย่างฉันท์มิตร

ข้อ 14 ในการระงับกรณีพิพาทด้วยกรรมวิธีใดๆของภูมิภาค อัครภาคีผู้ทำสัญญาจะได้ตั้ง คณะอัครมนตรีที่คงอยู่ตลอดไปหนึ่งคณะ ประกอบด้วยผู้แทนระดับรัฐมนตรีจากอัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่าย เพื่อรับทราบกรณีพิพาทที่มีอยู่ หรือรับทราบสถานการณ์ที่น่าจะก่อความระส่ำระสายต่อสันติภาพ และความสมัครสมานกันในภูมิภาค

ข้อ 15 ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้โดยการเจรจาโดยตรง คณะอัครมนตรีจะรับทราบกรณีพิพาท หรือสถานการณ์ และจะทำข้อเสนอแนะให้คู่กรณีพิพาททราบวิธีระงับกรณีที่เหมาะสม เช่น การให้บริการประสานไมตรี การไกล่เกลี่ย การไต่สวน หรือการประนีประนอม อย่างไรก็ตามคณะอัครมนตรีอาจเสนอตนเป็นผู้ให้บริการประสานไมตรี หรือเมื่อคู่กรณีพิพาทได้ตกลงกัน คณะอัครมนตรีอาจตั้งตนเป็นคณะกรรมการไกล่เกลี่ย คณะกรรมการไต่สวน หรือคณะกรรมการประนีประนอมได้ เมื่อเห็นว่าจำเป็น คณะอัครมนตรีจะได้เสนอแนะมาตรการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเสื่อมทรามลงของกรณีพิพาท หรือสถานการณ์นั้น

ข้อ 16 ความในบทบัญญัติที่กล่าวมาแล้วในบทนี้ จะไม่ใช้บังคับกรณีพิพาท เว้นแต่คู่กรณีในกรณีพิพาทยินยอมที่จะให้ใช้บังคับ อย่างไรก็ตามข้อห้ามนี้จะไม่กีดกันอัครภาคีผู้ทำสัญญาอื่นๆ ซึ่งมีได้เป็นคู่กรณีในกรณีพิพาทที่จะเสนอความช่วยเหลือในทุกวิถีทางที่เป็นไปได้ เพื่อระงับกรณีพิพาทดังกล่าว คู่กรณีในกรณีพิพาทควรเห็นด้วยกับข้อเสนอเช่นนั้น

ข้อ 17 ความในสนธิสัญญานี้มิให้เป็นอันกีดกันการระงับกรณีพิพาทโดยสันติที่มีอยู่ในมาตรา 33 (1) แห่งกฎบัตรสหประชาชาติ อัครภาคีผู้ทำสัญญาซึ่งเป็นคู่กรณีในกรณีพิพาทจักได้รับการสนับสนุนเพื่อระงับกรณีพิพาทนั้นโดยการเจรจาฉันมิตร ก่อนที่จะอาศัยกระบวนการอื่นๆ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ

บทที่ 5

บทบัญญัติทั่วไป

ข้อ 18 สนธิสัญญานี้จักมีการลงนามโดยสาธารณรัฐอินโดนีเซีย มาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และราชอาณาจักรไทย สนธิสัญญานี้จักได้รับสัตยาบันตามกระบวนการทางรัฐธรรมนูญของผู้ลงนามในแต่ละรัฐ สนธิสัญญานี้จักเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยรัฐอื่นๆในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ข้อ 19 สนธิสัญญาฉบับนี้จักเริ่มบังคับใช้ในวันมอบสัตยาบันสารฉบับที่ห้าไว้กับรัฐบาลของรัฐผู้ลงนามใดๆ ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้รับมอบสนธิสัญญาฉบับนี้ และเป็นผู้รับมอบสัตยาบันสาร หรือภาคยานุวัติสาร

ข้อ 20 สนธิสัญญาฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเป็นภาษาราชการของอัครราชทูตผู้ทำสัญญา ซึ่งทุกภาษาใช้เป็นหลักฐานได้เท่าเทียมกัน จะมีคำแปลตัวบทต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษตามที่ตกลงร่วมกันไว้ การตีความที่แตกต่างกันใดๆ ในตัวบทเหล่านั้น จะตกลงกันโดยการเจรจาเพื่อความสุจริตใจในการนี้ อัครราชทูตผู้ทำสัญญาได้ลงนามสนธิสัญญา และประทับตราของตนไว้ในสนธิสัญญาฉบับนี้

ประกาศ ณ เมืองเดนปาร์ชา บาห์ลี อินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1976

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

.....
(ประธานาธิบดี ซูฮาร์โต)

สำหรับรัฐบาลแห่งมาเลเซีย

.....
(นายกรัฐมนตรี ดาตุค ฮุสเซน ออน)

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

.....
(ประธานาธิบดี เฟอร์ดินันด์ อี มาร์กอส)

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์

.....
(นายกรัฐมนตรี ลี กวน ยิว)

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

.....
(นายกรัฐมนตรี ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสาวิตรี ไชยประพาฬ เกิดวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2513 สำเร็จการศึกษา
ปริญญาตรี สังคมศาสตร์บัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในปีการศึกษา 2535 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2536